

บทที่ 4

แนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้บังคับกับตัวแลกเงิน และตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ

เนื่องจากตัวเงินเป็นตราสารเปลี่ยนมือที่มีลักษณะพิเศษในส่วนของการโอนเปลี่ยนมือ และในส่วนของคู่สัญญาตามตัวก็สามารถเพิ่มขึ้นได้จากการโอนในแต่ละครั้งตามที่กล่าวมาแล้ว นั้น ทำให้ตัวเงินที่ใช้ในทางการค้าระหว่างประเทศจึงมีลักษณะเป็น “นิติสัมพันธ์ของเอกชนตามกฎหมายเอกชนที่มีลักษณะระหว่างประเทศ” และนำมาซึ่งสถานการณ์ที่เรียกว่า “การขัดกันแห่งกฎหมาย” (Conflict of Laws) เกิดเป็นประเด็นปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้บังคับตามที่ได้อภิเคราะห์ไว้ในบทก่อนหน้านี้ ดังนั้นในหัวข้อถัดไป ผู้เขียนจึงได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้บังคับกับตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ โดยสามารถนำมาแยกพิจารณาเป็น 2 กรณี คือ แนวทางการแก้ปัญหาโดยทั่วไป และ แนวทางการแก้ปัญหาของประเทศไทย

1. แนวทางการแก้ปัญหาโดยทั่วไป

แนวทางการแก้ปัญหาโดยทั่วไป สำหรับนานาประเทศนั้น แบ่งเป็น 2 กรณีใหญ่ๆ ได้แก่ กรณีแรก คือ การเข้าร่วมเป็นภาคีกับอนุสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ และกรณีที่สอง คือ แก้ไขบทบัญญัติในกฎหมายภายในเกี่ยวกับตัวแลกเงิน และตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ ซึ่งสามารถพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

1.1 เข้าร่วมเป็นภาคีกับอนุสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับตัวแลกเงิน และตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ

ความพยายามของนานารัฐที่จะก่อให้เกิดเสถียรภาพในทางกฎหมายแก่นิติสัมพันธ์ในทางการค้าระหว่างประเทศนั้นไปสู่การนำกฎหมายขัดกันของตนมาทำให้เป็นเอกรูป และนำกฎหมายเอกรูปนั้นไปบรรจุในอนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อที่จะทำให้กฎหมายขัดกันเอกรูปนั้นมีผลในกลุ่มประเทศของตน อาทิ อนุสัญญากรุงโรม (Convention on the Law Applicable to

Contractual Obligations 1980) ลงวันที่ 19 มิถุนายน ค.ศ. 1980 ว่าด้วยกฎหมายที่มีผลบังคับนี้ ในทางสัญญา ซึ่งกำหนดกฎหมายขัดกันว่าด้วยสัญญาสำหรับ 12 ประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป ดังนั้น การจะวิเคราะห์ประเด็นปัญหาเรื่องสัญญาระหว่างประเทศของเอกชนในกลุ่มประเทศภาคี สมาชิกของอนุสัญญาดังกล่าวจึงไม่ต้องคำนึงถึงกฎหมายขัดกันของแต่ละประเทศ โดยการพิจารณาข้อพิพาทดังกล่าวจะพิจารณาเพียงบทบัญญัติตามอนุสัญญานี้

อย่างไรก็ตามในอนุสัญญากรุงโรมนี้ก็ได้รับรู้ไว้อย่างชัดเจนว่า อนุสัญญานี้ไม่ใช้บังคับ กับหนี้ตามตั๋วแลกเงิน เช็ค และตั๋วสัญญาใช้เงิน และตราสารเปลี่ยนมือชนิดอื่นๆ¹ เนื่องจาก ลักษณะของความเป็นตราสารเปลี่ยนมือที่ใช้ในการชำระหนี้ระหว่างประเทศอันมีรายละเอียดเป็น พิเศษมากกว่าสัญญาชนิดอื่นๆ และการชำระหนี้ตามตัวเงินนั้นต้องการความมั่นคงแน่นอนแก่ คู่สัญญาทั้งหลายว่าจะต้องได้รับการชำระหนี้จึงไม่เหมาะที่จะต้องมีการพิจารณาค้นหากฎหมายที่จะ ใช้บังคับ

ดังนั้น ด้วยเหตุที่ไม่สามารถนำบทบัญญัติแห่งอนุสัญญากรุงโรมมาพิจารณากับเรื่อง ตั๋วแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ และระบบกฎหมายตัวเงินของแต่ละประเทศมี ความแตกต่างกันอันทำให้เกิดความยุ่งยากในการนำหลักกฎหมายขัดกันของแต่ละประเทศมา ปรับใช้ จึงได้มีความร่วมมือของนานาประเทศและองค์การสหประชาชาติที่จะให้มีกฎหมายอันมี สภาพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่จะใช้บังคับกับตัวเงินระหว่างประเทศ โดยการร่างอนุสัญญา เวียนนาเพื่อให้มีบทบัญญัติต่างๆที่จำเป็นครบถ้วน สำหรับตั๋วแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงินระหว่าง ประเทศตั้งแต่ลักษณะของตัวเงินตามอนุสัญญานี้ การออก การโอน ผลของการโอน และอื่นๆ ซึ่ง อนุสัญญาก่อนหน้านี้ ได้แก่ อนุสัญญาเฮก และอนุสัญญาเจนีวา ยังมีได้มีการกล่าวถึงประเด็น ต่างๆดังกล่าวไว้อย่างครบถ้วน

¹ Convention on the Law Applicable to Contractual Obligations 1980 Article 1

"Scope of the Convention

1. The rules of this Convention shall apply to contractual obligations in any situation involving a choice between the laws of different countries.
2. They shall not apply to:
 - (c) obligations arising under bills of exchange, cheques and promissory notes and other negotiable instruments to the extent that the obligations under such other negotiable instruments arise out of their negotiable character;"

อนุสัญญาเวียนนาเสนอทางเลือกในการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศโดยเสนอหลักสำหรับตัวแลกเปลี่ยนและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศที่สมบูรณ์และทันสมัย โดยบทบัญญัติของอนุสัญญาเวียนนาได้สะท้อนให้เห็นถึงนโยบายที่จะรักษาลักษณะเดิมของกฎหมายตัวเงินของทั้งสองระบบ คือ ระบบคอมมอนลอว์ และระบบซีวิลลอว์ โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นอย่างเดียวกันให้มากที่สุด แต่ในส่วนที่แตกต่างกันนั้นก็ต้องเลือกระบบใดระบบหนึ่ง หรือใช้ทางแก้โดยประนีประนอม และก็ได้มีการเสนอหลักการใหม่ๆ ที่จะทำให้อนุสัญญาตอบสนองต่อความต้องการ และความจำเป็นทางการพาณิชย์สมัยใหม่ การธนาคาร และทางปฏิบัติของตลาดเงิน²

ทั้งนี้ การที่ประเทศใดประเทศหนึ่งได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญานี้ก็ไม่ได้มีผลที่จะทำให้บุคคลซึ่งมีสัญชาติของรัฐภาคีที่ได้เข้าเป็นคู่สัญญาในตัวเงินที่มีลักษณะเป็นระหว่างประเทศนั้นจะต้องตกอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติของอนุสัญญานี้ แต่บทบัญญัติของอนุสัญญานี้จะใช้บังคับก็ต่อเมื่อคู่กรณีตกลงกันให้ใช้อนุสัญญานี้เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในความสัมพันธ์ระหว่างคู่กรณีเท่านั้น และก็ต้องมีลักษณะต่างๆตามที่กำหนดไว้เท่านั้น หากบุคคลใดที่มีสัญชาติของรัฐภาคีไม่ประสงค์จะใช้อนุสัญญานี้ก็สามารถทำได้โดยการไม่ระบุว่าเป็นตัวแลกเปลี่ยนหรือตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ และไม่ระบุให้ใช้อนุสัญญานี้

แนวทางในการแก้ปัญหาโดยการเข้าร่วมเป็นภาคีกับอนุสัญญาระหว่างประเทศนี้นับว่ามีข้อดีในแง่ที่ทำให้เกิดความมั่นคงแน่นอนในการใช้ตัวเงินระหว่างประเทศกับคู่สัญญาซึ่งเป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้เช่นกัน แต่ก็อาจมีข้อเสียในแง่ของการแก้กฎหมายภายในเพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีแห่งอนุสัญญาซึ่งหากบทบัญญัติแห่งกฎหมายตัวเงินภายในประเทศมีความแตกต่างกับบทบัญญัติแห่งอนุสัญญาเป็นจำนวนมาก ก็จะทำให้เกิดความยุ่งยากในการแก้ไขกฎหมายเนื่องจากอาจจะเป็นการเปลี่ยนระบบกฎหมาย แนวคิด กำหนดเวลาต่างของตัวเงินหรืออื่นๆ ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้อาจนำไปสู่ความยุ่งยาก และการขาดความเชื่อมั่นในการใช้ตัวเงินระหว่างประเทศต่อไป

² John A. Spanogle, Introductory Notes. p.170.

1.2 แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในกฎหมายภายในเกี่ยวกับตัวแลกเงิน และตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ

โดยทั่วไปการพิจารณากฎหมายที่จะใช้บังคับกับสัญญาระหว่างประเทศนั้น การแก้ การขัดกันแห่งกฎหมายเอกชนในปัจจุบันจะทำโดยพิจารณาจากหลักการขัดกันแห่งกฎหมาย แต่ ในกรณีที่ประเทศดังกล่าวคำนึงถึงการเพิ่มประสิทธิภาพแก้เสถียรภาพในทางกฎหมายต่อนิติ สัมพันธ์ในทางการค้าระหว่างประเทศ การแก้การขัดกันแห่งกฎหมายเอกชนในกรณีดังกล่าวก็ อาจจะมาจากการบัญญัติกฎหมายแพ่งสาระบัญญัติพิเศษสำหรับนิติสัมพันธ์ตามกฎหมายเอกชน ที่มีลักษณะระหว่างประเทศ เช่น กฎหมายซื้อขาย กฎหมายรับขน หรือกฎหมายตัวเงิน กฎหมายที่ บัญญัติขึ้นเหล่านี้อาจจะถูกกำหนดให้มีผลแทนที่กฎหมายขัดกัน หรือมีผลแทนกฎหมายแพ่งสาระ บัญญัติโดยทั่วไปเท่านั้นก็ได้³

หลายๆประเทศได้มีการบัญญัติกฎหมายแพ่งสาระบัญญัติพิเศษสำหรับตัวแลกเงิน และตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ เช่น ในประเทศบัลแกเรีย กฎหมายบัลแกเรียมีการ บัญญัติในเรื่องกฎหมายที่ใช้บังคับกับตัวแลกเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน และเช็คระหว่างประเทศไว้ใน Applicable Law on Bill of Exchange, Promissory note and Cheque ซึ่งมีการบัญญัติไว้อย่าง ละเอียดโดยแยกพิจารณากฎหมายที่จะใช้บังคับกับข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นบนตัวเงินไว้ในแต่ ละประเด็น เพื่อให้คู่สัญญาต่างๆตามตัวได้ทราบว่ากฎหมายที่จะใช้บังคับกับการกระทำต่างๆตาม ตัว เช่น การพิจารณาความสมบูรณ์ของตัวเงิน ความสมบูรณ์ของกระทำที่เกี่ยวข้องกับตัวเงิน ได้แก่ การรับรอง การสลักหลัง การรับอาวัล และการรับรองด้วยสอด้เข้าแก่น้ำหน้า หน้าของผู้ทรง ในการยื่นตัวให้รับรอง เรียกเก็บเงินตามตัว และการทำคำคัดค้านหรือการบอกกล่าวการที่ตัวขาด ความเชื่อถือ ว่าในแต่ละกรณีจะใช้กฎหมายใดบังคับ และในส่วนของประเทศจีนเองปัจจุบันก็ได้มี การร่างกฎหมายที่จะใช้บังคับกับตัวแลกเงิน และตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศเช่นเดียวกัน (มี

³ พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ภาค 1 การจัดสรรเอกชนในทางระหว่างประเทศ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน พ.ศ. 2538) น. 63.

ทั้งสิ้น 80 มาตรา)⁴ ซึ่งมีบทบัญญัติคล้ายคลึงกับบทบัญญัติแห่งอนุสัญญาเวียนนา (มีทั้งสิ้น 90 มาตรา)

แนวทางในการแก้ปัญหาโดยการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในกฎหมายภายในเกี่ยวกับ ตัวแลกเงิน และตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศนี้นับว่ามีข้อดีในแง่ที่ว่าสามารถพิจารณาเลือก แก้ไขบทบัญญัติแห่งกฎหมายภายในเพียงบางประการเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้ตัวเงินระหว่าง ประเทศได้โดยการเทียบเคียงแนวทางแห่งอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องได้ ทั้งนี้หากบทบัญญัติแห่ง กฎหมายตัวเงินภายในประเทศมีความแตกต่างกับบทบัญญัติแห่งอนุสัญญาเป็นจำนวนมาก และเกิดความไม่สะดวกในการปรับใช้กับตัวเงินระหว่างประเทศ คู่สัญญาตามตัวเงินก็อาจจะตกลงกันระบุเลือกบทบัญญัติทั้งหลายที่ตนประสงค์จะให้บังคับกับตัวเงินของตนให้เป็นไปตาม อนุสัญญาที่เกี่ยวข้องได้ ในฐานะเป็นกฎหมายที่คู่กรณีเลือกใช้ได้ (substantive applicable law or choice of law) ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวกและความคล่องตัวในการใช้ตัวเงินระหว่างประเทศ ต่อไป

2. แนวทางแก้ไขปัญหาของประเทศไทย

จากการศึกษาถึงวิวัฒนาการการร่างกฎหมายตัวเงินของประเทศไทยพบว่าประเทศไทยเพียงแต่ลงนามในอนุสัญญาเฮก โดยมีได้ให้สัตยาบันแต่อย่างใด แต่บทบัญญัติต่างๆ ในกฎหมายเอกรูปในอนุสัญญาเฮกนั้น ก็ได้รับการบรรจุลงในกฎหมายลักษณะตัวเงินของไทยเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม อนุสัญญาเฮกที่ไทยได้นำมาเป็นแบบอย่างในการร่างกฎหมายตัวเงินก็ไม่ได้มีการบังคับใช้ เพราะมีประเทศภาคีไม่ครบตามจำนวนที่ระบุไว้ และต่อมานานาประเทศก็ได้มีการจัดทำอนุสัญญาเจนีวาขึ้นซึ่งก็มีหลักเกณฑ์คล้ายกับอนุสัญญาเฮก ซึ่งไทยก็ได้นำ บทบัญญัติของอนุสัญญาเฮกมาเป็นแบบอย่างในการร่างกฎหมายตัวเงิน แต่ไม่ได้นำอนุสัญญาเจนีวามาเป็นแบบอย่าง เนื่องจากกฎหมายตัวเงินไทย ได้ร่างขึ้นก่อนมีอนุสัญญาเจนีวา⁵ แต่ทั้ง

⁴ สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างกฎหมายดังกล่าวได้ที่

<http://product.chinawe.com>

⁵ เสาวนีย์ อัสวโรจน์ "การโอนสิทธิตามตัวเงิน : ศึกษาในเชิงประวัติศาสตร์และ พัฒนาการของกฎหมาย," (วิทยานิพนธ์ดุสิตวิทยานิพนธ์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ,2544), น.177.

บทบัญญัติในอนุสัญญาเฮกและอนุสัญญาเจนีวาต่างเป็นเรื่องกฎหมายตัวเงินในประเทศเป็นส่วนใหญ่มิได้กล่าวถึงตัวเงินที่มีลักษณะระหว่างประเทศ

กรณีของอนุสัญญาเวียนนาอันเป็นอนุสัญญาเกี่ยวกับตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศนั้น ในปัจจุบันประเทศไทยก็ยังมิได้เป็นภาคีอนุสัญญาเวียนนา ดังนั้นตัวเงินระหว่างประเทศที่ประชาชนชาวไทยได้เข้าเป็นคู่สัญญาก็ยังคงใช้หลักการขัดกันแห่งกฎหมายบังคับในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้น แต่การที่จะเข้าไปเป็นภาคีหรือไม่ก็ต้องพิจารณาว่าบทบัญญัติของอนุสัญญานี้มีความสอดคล้องกับกฎหมายตัวเงินของไทยหรือไม่ และหากไม่สอดคล้องกันจะยอมให้มีความแตกต่างกันหรือไม่ในกรณีของตัวเงินที่มีลักษณะระหว่างประเทศ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากตัวเงินภายในประเทศ

เมื่อพิจารณาทบทวนบทบัญญัติแห่งกฎหมายตัวเงินไทย เทียบกับอนุสัญญาเวียนนาแล้วพบว่ามีความแตกต่างในประเด็นหลักๆคือ ประเด็นเกี่ยวกับ ชนิดของตัว และผู้ทรง ดังต่อไปนี้

(1) ชนิดของตัวเงิน

ตัวเงินตามอนุสัญญานี้ใช้บังคับเฉพาะตัวแลกเงิน และตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศและมีเฉพาะตัวชนิดระบุชื่อเท่านั้น ไม่มีตัวชนิดผู้ถือ จึงมีความแตกต่างกับกฎหมายตัวเงินของไทยนั้นเนื่องจากกฎหมายตัวเงินของไทยมีทั้งตัวเงินชนิดระบุชื่อ และตัวชนิดผู้ถือ

(2) ผู้ทรง

ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ทรงนั้น อนุสัญญาเวียนนาและกฎหมายตัวเงินของไทยมีความแตกต่างกันเนื่องจากตามอนุสัญญานี้แบ่งชนิดของผู้ทรงเป็น ผู้ทรงธรรมดา และผู้ทรงซึ่งได้รับความคุ้มครอง (Protected holder)⁶ ในขณะที่กฎหมายตัวเงินของไทยมีเฉพาะผู้ทรงเท่านั้นไม่ได้แยกเป็นสองชนิดดังกล่าว

⁶ Convention on International Bills of Exchange and International Promissory Notes, 1988 (Vienna convention 1988) article 5

(g) Protected holder means a holder who meets the requirements of article 29 article 29 "Protected holder" means the holder of an instrument which was complete when he took it or which was incomplete within the meaning of paragraph 1 of article 12 and was completed in accordance with authority given, provided that when he became a holder:

นอกจากนั้น ในเรื่องความเป็นผู้ทรงยังมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน เช่น ผู้ที่ได้รับตัวเงินที่มีการสลักหลังปลอม หรือลงลายมือชื่อโดยปราศจากอำนาจนั้นตามอนุสัญญาเวียนนา บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทรงได้ ซึ่งมีลักษณะค่อนข้างคล้ายกับกฎหมายตัวเงินของระบบซีวิลลอว์ แต่ตามกฎหมายไทยบุคคลดังกล่าวไม่น่าจะเป็นผู้ทรงเพราะถือว่าการสลักหลังที่ขาดสายแล้ว เพียงแต่ยังเรียกให้บุคคลที่ต้องตอบหนี้ยกข้อลายมือชื่อปลอมหรือที่ลงไว้โดยปราศจากอำนาจขึ้นต่อสู้ได้เท่านั้น ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับกฎหมายตัวเงินของคอมมอนลอว์ โดยเฉพาะกฎหมายของอังกฤษ

ดังนั้น จากการศึกษาเปรียบเทียบแนวทางในการแก้ปัญหาโดยวิธีการเข้าร่วมเป็นภาคีกับอนุสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ และการแก้ไขบทบัญญัติในกฎหมายภายในเกี่ยวกับตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ ผู้เขียนมีความเห็นว่าประเทศไทยไม่จำเป็นต้องเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาเวียนนาเนื่องจากกฎหมายตัวเงินของไทยมีความแตกต่างกับบทบัญญัติแห่งอนุสัญญาเวียนนาในหลายๆประการ ถึงแม้จะมีข้อดีที่ว่า การเข้าร่วมเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาจะทำให้เกิดความชัดเจนที่จะมีหลักกฎหมายที่จะใช้บังคับกับตัวเงินระหว่างประเทศ โดยที่ไม่ต้องใช้หลักการขัดกันแห่งกฎหมายไปใช้บังคับซึ่งบางครั้งไม่ชัดเจนและมีปัญหาถกเถียงกันได้ง่าย แต่ก็อาจมีข้อเสียในแง่ที่ว่าบทบัญญัติบางมาตราค่อนข้างขัดกับกฎหมายไทยดังที่กล่าวมาแล้ว

ผู้เขียนมีความเห็นว่าประเทศไทยควรดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายบางประการในส่วน of ระบบกฎหมายขัดกันที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยตัวเงินระหว่างประเทศ ซึ่งสามารถพิจารณาได้ ดังต่อไปนี้

-
- (a) He was without knowledge of a defence against liability on the instrument referred to in paragraphs`1` (a), (b), (c) and (e) of article`28;
 - (b) He was without knowledge of a valid claim to the instrument of any person;
 - (c) He was without knowledge of the fact that it had been dishonoured by non-acceptance or by non-payment;
 - (d) The time-limit provided by article`55 for presentment of that instrument for payment had not expired;
 - (e) He did not obtain the instrument by fraud or theft or participate in a fraud or theft concerning it.

(1) แก้อไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 โดยให้มีบทบัญญัติว่าการพิจารณากฎหมายที่ใช้บังคับกับสัญญา ไม่ใช้บังคับกับสัญญาตัวเงินระหว่างประเทศ และการพิจารณาปัญหาว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมายอันเกิดจากตัวเงินระหว่างประเทศ นั้นให้เป็นไปตามกฎหมายสาระบัญญัติในส่วนที่ว่าด้วยตัวเงินระหว่างประเทศ เพื่อให้ระบบกฎหมายขัดกันเป็นตัวชี้ว่าประเด็นเรื่องตัวเงินระหว่างประเทศนั้นจะไม่อยู่ในประเด็นเรื่องการพิจารณาเลือกกฎหมายที่ใช้บังคับ (Choice of law) ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกันกับ Contracts (Applicable Law) Act 1990 ของอังกฤษ

(2) แก้อไขบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่องตัวเงินระหว่างประเทศไว้เป็นการเฉพาะโดยการวางหลักการต่างๆที่จำเป็นกับตัวเงินระหว่างประเทศไว้ เช่น ลักษณะของตัวเงินระหว่างประเทศ การพิจารณาความสมบูรณ์ของตัวเงินให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งดินที่มีการทำตัวเงินนั้นขึ้น ความสมบูรณ์ของกระทำที่เกี่ยวข้องกับตัวเงิน ได้แก่ การรับรอง การสลักหลัง การรับอาวัล และการรับรองด้วยสอตเข้าแก้หน้า ให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งดินที่มีการกระทำนั้นๆ หน้าที่ของผู้ทรงในการยื่นตัวให้รับรอง เรียกเก็บเงินตามตัว และการทำคำคัดค้านหรือการบอกกล่าวการที่ตัวขาดความเชื่อถือให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งดินที่จะต้องกระทำการดังกล่าวนั้น หรือในกรณีที่ตัวออกในประเทศหนึ่งแต่ให้จ่ายเงินในอีกประเทศหนึ่ง วันที่ถึงกำหนดให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งดินที่จะมีการจ่ายเงินตามตัวนั้น

ที่ผ่านมาในประเทศไทยก็ได้มีการออกกฎหมายแพ่งสาระบัญญัติพิเศษที่มีสถานะเป็นข้อยกเว้นกลไกของกฎหมายขัดกันสำหรับสัญญารับขนที่มีลักษณะระหว่างประเทศ คือ พ.ร.บ.การรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534 ซึ่งตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ.นี้ กำหนดว่า "พ.ร.บ.นี้ให้ใช้บังคับแก่การขนส่งทางทะเลจากที่แห่งหนึ่งในราชอาณาจักร ไปยังที่อีกแห่งหนึ่งนอกราชอาณาจักร หรือจากที่แห่งหนึ่งนอกราชอาณาจักรมายังที่อีกแห่งหนึ่งในราชอาณาจักร..." จะเห็นได้ว่ามาตรานี้ชี้ให้เห็นว่า พ.ร.บ.นี้มุ่งที่จะมีผลต่อสัญญารับขนที่มีลักษณะระหว่างประเทศบางประเภทเท่านั้น พ.ร.บ.นี้มีได้มุ่งจะใช้ต่อสัญญารับขนของทางทะเลที่มีลักษณะระหว่างประเทศทุกประเภท กล่าวคือ พ.ร.บ.การรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534⁷ มุ่งจะมีผลต่อสัญญารับขนของทางทะเลที่มี

⁷ พ.ร.บ.นี้ถูกประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม 108 ตอนที่203 หน้า 68 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ.2534 แต่อย่างไรก็ตาม พ.ร.บ.นี้มีได้มีผลทันที มาตรา 2 แห่ง พ.ร.บ.นี้เอง ให้พ.ร.บ.นี้มีผลเมื่อพ้นกำหนด 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2535

การปฏิบัติการขนส่งข้ามชาติระหว่างท่าเรือในไทย และท่าเรือนอกไทยเท่านั้น ดังนั้น ในการพิจารณาคดีเกี่ยวกับสัญญารับขนส่งสินค้าทางทะเลที่มีลักษณะระหว่างประเทศ นับตั้งแต่วันที่ พ.ร.บ.นี้มีผลใช้บังคับ ศาลไทยจะต้องตระหนักถึงทั้ง พ.ร.บ.ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 และ พ.ร.บ.การรับขนส่งทางทะเล พ.ศ.2534 ดังนั้น แนวทางในการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยการเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับตัวเงินให้ครอบคลุมถึงตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงินระหว่างประเทศ อาจจะเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการออกพ.ร.บ.การรับขนส่งทางทะเล พ.ศ.2534